

«Primer diccionari de medicina il·lustrat». Uns 1.200 infants han col·laborat en una iniciativa pionera per recollir el vocabulari més comú sobre la salut dels nens en un diccionari. Durant tres anys, els alumnes de vuit escoles han definit i dibuixat paraules com els noms dels metges, malalties o parts del cos per contribuir en aquest projecte desenvolupat per lingüistes amb el suport de pediatres gironins.

La salut a través dels ulls i els mots dels nens

DIRECCIÓ:
Rosa Estopà
EDITORIAL:
Publicacions de l'Abadia de
Montserrat
PÀGINES
213

AL·LÈRGIA
Fet per l'Aina

Alba Carmona
GIRONA

S abrien definir què són els nervis, explicar perquè a vegades tenim febre o dibuixar l'asma o una indigestió? Un projecte ho ha preguntat a 1.200 nens de tot Catalunya per tal de recollir-ho després en una iniciativa pionera, el *Primer diccionari de medicina il·lustrat*. El llibre, en què ha col·laborat el Col·legi de Metges de Girona, parteix dels dibuixos i les definicions dels infants sobre els termes més comuns que fan servir per parlar de la salut i les malalties. Els noms dels especialistes mèdics, parts del cos, malalties o el vocabulari habitual en un centre sanitari, com l'anestèsia, són algunes de les 366 paraules que apareixen il·lustrades i definides al diccionari, que ha comptat amb la participació d'infants, mestres, lingüistes i tres pediatres gironins, els doctors Lluís Mayol, José Manuel Sin i Pilar Vicente.

La directora del diccionari, la lingüista i professora de la Universitat Pompeu Fabra, Rosa Estopà, assenyala que la iniciativa és fruit del projecte «Jugant a definir la ciència», del que ja han sortit el *Petit diccionari de ciència* i el *Petit imaginari de ciència*. «En la llengua catalana i castellana hi ha una mancança de diccionaris relacionats amb els nens i també amb el món científic, tot i que a nivell curricular cada vegada es demana ser més acurat amb el lèxic, i per això cal tenir eines més adequades, com passa en altres llengües, com l'anglès», explica Estopà.

«Fa anys, els diccionaris escolars eren una versió reduïda del d'adults. Cap als 80, es van començar a fer diccionaris adaptant-se a les paraules que els nens entenen i amb exemples propers, però això se simula, l'autor es posa a la pell del nen. Nosaltres vam anar un pas més enllà i vam col·laborar amb els nens», indica.

Vuit escoles catalanes –entre elles, l'Annexa de Girona i la Santiago Ratés de Vilajuïga– hi han contribuït i, durant tres cursos,

1.200
infants
de vuit escoles han participat en el projecte durant tres anys

alumnes de segon, tercer i quart de primària, han explicat i dibuixat a l'aula una paraula cada setmana.

S'han triat escoles molt diferents, però que treballassin bé la llengua. Algunes, com l'Annexa, repeteixen de les experiències prèvies, i assenyala Estopà que han aprofitat la feina, perquè ajuda els infants a enriquir el vocabulari i ordenar les idees i els textos.

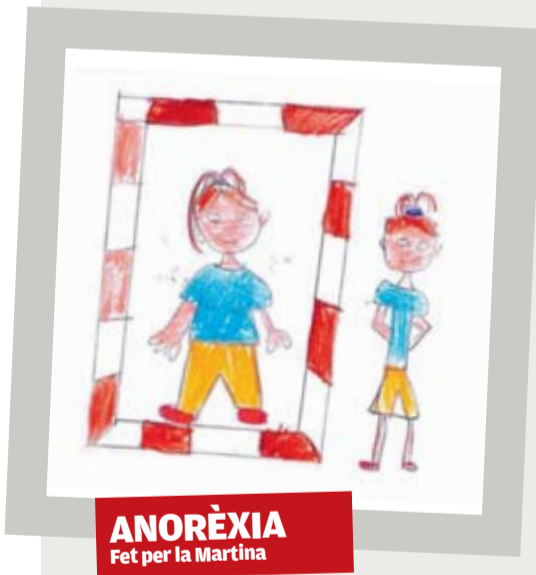
«Havien d'imaginar que explicaven aquella paraula a un nen que acaba d'arribar d'un altre planeta o d'una altra societat i no en sap res», assenyala. Un cop recopilades les definicions, els lingüistes s'han encarregat de deconstruir-les i tornar-les a construir, amb l'ajuda dels pediatres.

«Hem aprofitat les informacions que eren correctes des del punt de vista científic per fer-les servir a la definició, i hem aportat coneixement per desmentir les falses idees i les mancances que evidenciaven algunes explicacions, com que la síndrome de Down és una malaltia o que el càncer es contagia», apunta.

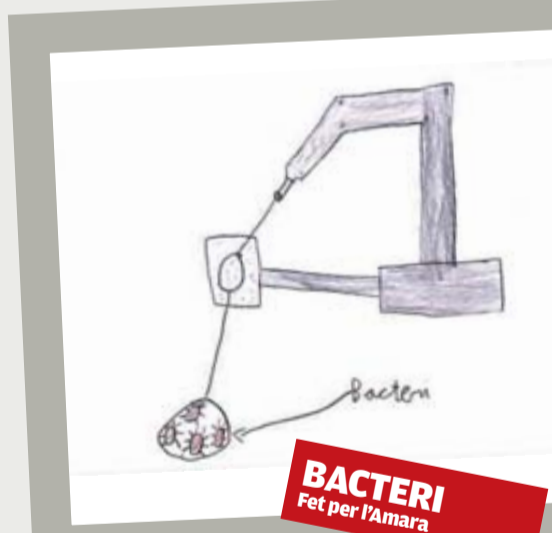
«Hi ha dibuixos que s'assemblen, perquè els nens comparteixen alguns imaginaris», afirma, i posa com a exemple dibuixar persones sense cabells quan es parla del càncer o grans xeringues en el cas de les vacunes.

«El que volíem era acostar el llenguatge de la medicina als nens, perquè tots els pacients han de poder entendre què els passa», apunta. Així, assenyala que és una eina que pot ajudar a casa i a l'escola, però també a la consulta.

«Està pensat per a nens de 8 a 12 anys, però fa poc una noia de 14 anys que ha passat per una apendicitis el va consultar i em va dir: 'Ostres, per fi he entès què m'ha passat', i va ser un comentari que em va agradar», diu.

ANORÈXIA
Fet per la Martina

BACTERI
Fet per l'Amara

Presentació a Vilajuïga i Girona

► Després de la presentació als premis Bonastruc ça Porta del Col·legi de Metges, el llibre es presenta a Vilajuïga i Girona, en actes en què participaran els infants que han col·laborat en la iniciativa. Dimarts serà a Vilajuïga i dimecres a l'Auditori Irla de la Generalitat a Girona.

EPIDÈMIA
Fet per l'Estrella

La salut a través dels ulls i els mots dels nens

Europa Espanya Català

Autor: Alba Carmona

«Primer diccionari de medicina il·lustrat». Uns 1.200 infants han col·laborat en una iniciativa pionera per recollir el vocabulari més comú sobre la salut dels nens en un diccionari.

alba carmona

28.05.2018 | 06:30

Sabrien definir què són els nervis, explicar perquè a vegades tenim febre o dibuixar l'asma o una indigestió? Un projecte ho ha preguntat a 1.200 nens de tot Catalunya per tal de recollir-ho després en una iniciativa pionera, el Primer diccionari de medicina il·lustrat. El llibre, en què ha col·laborat el Col·legi de Metges de Girona, parteix dels dibuixos i les definicions dels infants sobre els termes més comuns que fan servir per parlar de la salut i les malalties. Els noms dels especialistes mèdics, parts del cos, malalties o el vocabulari habitual en un centre sanitari, com l'anestèsia, són algunes de les 366 paraules que apareixen il·lustrades i definides al diccionari, que ha comptat amb la participació d'infants, mestres, lingüistes i tres pediatres gironins, els doctors Lluís Mayol, José Manuel Sin i Pilar Vicente.

La directora del diccionari, la lingüista i professora de la Universitat Pompeu Fabra, Rosa Estopà, assenyala que la iniciativa és fruit del projecte «Jugant a definir la ciència», del que ja han sortit el Petit diccionari de ciència i el Petit imaginari de ciència. «En la llengua catalana i castellana hi ha una mancança de diccionaris relacionats amb els nens i també amb el món científic, tot i que a nivell curricular cada vegada es demana ser més acurat amb el lèxic, i per això cal tenir eines més adequades, com passa en altres llengües, com l'anglès», explica Estopà.

«Fa anys, els diccionaris escolars eren una versió reduïda del d'adults. Cap als 80, es van començar a fer diccionaris adaptant-se a les paraules que els nens entenen i amb exemples propers, però això se simula, l'autor es posa a la pell del nen. Nosaltres vam anar un pas més enllà i vam col·laborar amb els nens», indica.

Vuit escoles catalanes -entre elles, l'Annexa de Girona i la Santiago Ratés de Vilajuïga- hi han contribuït i, durant tres cursos, alumnes de segon, tercer i quart de primària, han explicat i dibuixat a l'aula una paraula cada setmana.

S'han triat escoles molt diferents, però que treballassin bé la llengua. Algunes, com l'Annexa, repeteixen de les experiències prèvies, i assenyala Estopà que han aprofitat la feina, perquè ajuda els infants a enriquir el vocabulari i ordenar les idees i els textos.

«Havien d'imaginar que explicaven aquella paraula a un nen que acaba d'arribar d'un altre planeta o d'una altra societat i no en sap res», assenyala. Un cop recopilades les definicions, els lingüistes s'han encarregat de deconstruir-les i tornar-les a construir, amb l'ajuda dels pediatres.

«Hem aprofitat les informacions que eren correctes des del punt de vista científic per fer-les servir a la definició, i hem aportat coneixement per desmentir les falses idees i les mancances que evidenciaven algunes explicacions, com que la síndrome de Down és una malaltia o que el càncer es contagia», apunta.

«Hi ha dibuixos que s'assemblen, perquè els nens comparteixen alguns imaginaris», afirma, i posa com a exemple dibuixar persones sense cabells quan es parla del càncer o grans xeringues en el cas de les vacunes.

«El que volíem era acostar el llenguatge de la medicina als nens, perquè tots els pacients han de poder entendre què els passa», apunta. Així, assenyala que és una eina que pot ajudar a casa i a l'escola, però també a la consulta.

«Està pensat per a nens de 8 a 12 anys, però fa poc una noia de 14 anys que ha passat per una apendicitis el va consultar i em va dir: 'Ostres, per fi he entès què m'ha passat', i va ser un comentari que em va agradar», diu.